VÆKSTHUS FOR LEDELSE

5 min. 26-06-2015

Stjæl og del - 7 genveje til innovation

Lad andre gøre noget af arbejdet for dig, næste gang din organisation skal tænke nyt. Samskabelse og videndeling er de stærkeste drivkræfter til innovation i den offentlige sektor, viser en undersøgelse. Her får du syv genveje til at skabe innovation i din organisation.

Skribentinfo

Anna Mie Skovdal
Forhenværende kommunikationsmedarbejder
Lederweb

Hvorfor opfinde den dybe tallerken, hvis andre allerede har gjort arbejdet for dig? En undersøgelse fra Center for Offentlig Innovation (http://coi.dk/hovedaktiviteter/innovationsbarometer/) (COI) viser, at langt størstedelen af innovationen på offentlige arbejdspladser sker i samarbejde med medarbejdere, borgere, virksomheder og forskere.

Samskabelse kan være en genvej til innovation, men det kræver, at du tør åbne dit ledelsesrum og lade de mange samarbejdspartnere få indflydelse på løsningerne.

Her får du undersøgelsens vigtigste anbefalinger, så du kan lade dig inspirere af dem til arbejdet med innovation i din organisation.

7 genveje til innovation

1. Stjæl andres løsninger – og del ud af dine egne

Stjæl andres ideer med stolthed. Det sparer tid, kræfter og ikke mindst skattekroner, når gode ideer bliver genbrugt, og du undgår børnesygdomme i indkøringsfasen.

De bedste resultater får du ved at sætte dig ind i, hvem der har problemstillinger, der ligner jeres. Skab gode relationer til ledere i organisationer eller afdelinger, der ligner din, og lad jer inspirere af hinandens løsninger.

Udvælg dine ”tyvekoster” med omhu. Undersøg, hvad kritikerne har sagt om løsningen, og tænk deres pointer med ind i implementeringen hos jer. Måske skal løsningen ændres lidt, så den passer til din organisation eller afdeling. Du skal sikre, at det nye tiltag hænger tæt sammen med jeres kerneopgave, så medarbejderne kan se meningen med tiltaget og føle ejerskab.

Det er fornuftigt at stjæle andres ideer, men det er god stil også at dele ud af sine egne ideer og erfaringer, så andre kan få glæde af dem. Brug dit netværk, og skab muligheder for, at medarbejderne kan udveksle erfaringer på tværs af afdelinger og områder.

Kort og godt...

- Brug dit netværk til inspiration
- Udvælg med omhu
- Tilpas løsningen til jer
- Del jeres erfaringer

73 pct. af de offentlige innovationer er enten inspireret af andres løsninger eller direkte kopieret fra andre. Kilde: COI

2. Brug medarbejdernes ideer

Dine medarbejdere møder borgerne i deres hverdag og arbejder med processerne. Det er dem, der ved, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Din opgave er at skabe rum for, at medarbejderne får og deler de gode ideer.

Det gør du først og fremmest ved at kommunikere organisationens vision og målsætning klart og tydeligt, så medarbejderne kan skabe innovation, der understøtter jeres fælles mål. Du skal udstikke en retning, men vis tillid, og lad medarbejderne selv afsøge nye veje mod målet.

Du skal også gøre det attraktivt for medarbejderne at tænke nyt. Anerkend innovation på lige fod med varetagelsen af den daglige drift, og sørg for, at medarbejderne har tid og overskud i hverdagen til at tænke på, hvordan arbejdsprocesserne kan forbedres.

Endelig skal du sikre, at de gode ideer bliver delt. Skab et forum, hvor medarbejderne kan udveksle erfaringer på tværs i organisationen, og sæt et system op for, hvordan du vil indsamle ideer fra medarbejderne. Du skal arbejde videre med dem på ledelsesniveau, så de bliver til flyvefærdige initiativer, der kan mærkes på bundlinjen.

Kort og godt...

- Udstik en retning

- Prioritér innovation som en medarbejderopgave
- Skab videndelingsfora for medarbejderne
- Indsaml ideer systematisk

86 pct. af de offentlige innovationer har medarbejderne i en nøglerolle. Kilde: COI

3. Høst borgernes ideer

Borgernes ideer er ofte konkrete og erfaringsbaserede, men ikke altid direkte implementérbare.

Du kan høste borgernes ideer og omdanne dem til brugbare løsninger ved først og fremmest at sørge for, at frontmedarbejderne har overskud til at tage varmt imod gode ideer fra borgerne.

Det giver jer også langt flere bidrag, hvis du gør det nemt for borgerne at dele deres ideer. Brug digitale medier, fx Facebook eller en app. Når I får ideer fra borgerne, som måske ikke umiddelbart kan lade sig gøre, kan I spørge ind til, hvad borgeren vil opnå med sin ide: spare tid, mindske frustrationer og forvirring eller noget helt tredje.

Endelig skal du turde slippe styringen lidt, så borgerne får reel indflydelse på løsningen. Involvér dem tidligt i fx en sparerunde eller i udviklingen af en service, så de føler medejerskab.

Kort og godt...

- Tag varmt imod ideer
- Gør det nemt for borgerne at dele ideer
- Giv borgerne reel indflydelse

63 pct. af de offentlige innovationer sker i samspil med borgerne. Kilde: COI

4. Skab nyt med virksomhederne

Private virksomheder har ofte en meget specialiseret viden, fx om ny teknologi eller produktinnovation, som kan komme borgerne og samfundet til gode, hvis samarbejdet sættes ind i klare rammer.

Hvis det offentlige og private samarbejde skal blive til succesfuld innovation, skal du afdække det præcise behov, som løsningen skal opfylde, og lade behovet drive innovationen, ikke teknologien.

Du skal sørge for, at I har afklaret de formelle, juridiske rammer fra begyndelsen, så I ikke får problemer senere, fx i udbudsrunden. Sammen med virksomheden skal du opstille klare succeskriterier, så begge parter ved, hvad I hver især vil have ud af samarbejdet.

Medregn tid og ressourcer til at afprøve den nye løsning i praksis, integrere den i det daglige arbejde og

justere den løbende. Afsæt hellere for meget tid end for lidt.

Kort og godt...

- Lad behovet være drivkraften
- Få styr på de juridiske rammer
- Opstil succeskriterier
- Afsæt nok tid til implementeringen

30 pct. af de offentlige innovationer sker i samspil med private virksomheder. Kilde: COI

5. Brug frivillige kræfter

Natteravne, vågekoner og læseguider. De frivillige foreninger kan løfte nogle af de opgaver, som de offentlige institutioner ellers ikke har budget eller tid til – hvis du vel at mærke tør lukke dem ind i maskinrummet og give dem ansvar. For de frivillige skal være motiverede. Ellers smutter de.

Hvis du vil trække på de frivillige kræfter i forbindelse med innovation, skal du lytte til de frivilliges bud på, hvilke løsninger der giver størst livskvalitet for borgerne, og hvad din organisation kan gøre for at understøtte det. Lad de frivillige være aktive medskabere af løsningen: Inddrag dem i udviklingsprocessen, og lad dem få reel indflydelse på resultatet.

Kort og godt...

- Lyt til de frivillige
- Lad de frivillige være medskabere

14 pct. af de offentlige innovationer sker i samspil med frivillige foreninger. Kilde: COI

6. Tag en forsker ombord

Et samarbejde med en videns- eller forskningsinstitution kan give jer nye perspektiver på både behov og løsningsmuligheder. Det kan højne kvaliteten af jeres ydelser og give jer konkrete, evidensbaserede evalueringer af, hvad der virker.

Når du skal samarbejde med en forsker eller vidensinstitution, skal du først afklare, hvilket behov løsningen skal opfylde. Du skal betragte forskerne som samarbejdspartnere, ikke som en konsulentydelse, du køber. Projektet skal komme begge parter til gode. Derfor skal I sammen opstille succeskriterier for projektet og planlægge processen.

Kort og godt...

- Afklar behovet
- Opstil succeskriterier for begge parter

21 pct. af de offentlige innovationer er udført i samspil med vidensinstitutioner. Kilde: COI

7. Tjek, om det virker

Over halvdelen af de offentlige innovationer bliver aldrig evalueret, og de gode (eller dårlige) erfaringer går dermed tabt. Det er skidt for løsningerne – og for budgettet! Det er vigtigt at evaluere innovation både undervejs i processen, og når løsningen er rullet fuldt ud. Det giver mulighed for at rette op på skævheder og lære af erfaringerne til næste gang, og det gør det nemt for andre at vurdere, om det er en løsning, der er værd at stjæle.

Du skal tænke evaluering ind fra begyndelsen. Lav målinger i starten, så I har en udgangsposition at vurdere resultatet ud fra og kan opstille konkrete succeskriterier. Evaluér projektet undervejs, så I kan skære det til løbende; og evaluér det til sidst, så I ved, om kriterierne er blevet opfyldt, og projektet er lykkedes.

I kan med fordel bruge eksterne konsulenter til at hjælpe jer med at opstille målekriterierne og til at evaluere projektet. Det giver resultatet større troværdighed og kan måske åbne for nogle facetter af projektet, som I ikke ville have tænkt på selv.

Og vigtigst af alt: Del jeres erfaringer med andre. Vær ærlige omkring, hvad der virker, og hvad der ikke fungerer, så andre kan lære af det og skabe endnu bedre løsninger, som I sidenhen kan stjæle!

Kort og godt...

- Mål og evaluér i starten, midten og slutningen
- Del jeres erfaringer med andre

44 pct. af innovationerne i den offentlige sektor er blevet evalueret. Kilde: COI

Læs mere

3 kendetegn hos ledere der skaber innovation i hverdagen

6 råd om at lede samskabelse

Åbn dit ledelsesrum og træf bedre beslutninger

Styrk medarbejdernes innovative kompetencer

Sådan inddrager du uden af skuffe